

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **Z. B.**

proti

žalované: **České správě sociálního zabezpečení**

sídlem Křížova 25, 225 08 Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 8. 2019

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 30. 8. 2019 č. j. RN-X, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 5. 2019 č. j. X ze dne 15. 5. 2019, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod a uvedené rozhodnutí ČSSZ ze dne 15. 5. 2019 bylo potvrzeno. Žalobce uvedl, že rozhodnutí považuje za nesprávné, protože vzhledem k jeho zdravotnímu stavu mu nebylo umožněno získat potřebnou dobu pojištění v rozhodném období pro vznik nároku na invalidní důchod. Vyslovil nesouhlas s názorem lékaře ČSSZ, že je schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti. V reálném životě naráží neustále na to, že jej potenciální zaměstnavatelé odmítají, neboť by museli nad ním vykonávat dohled další tři pracovníci. Konstatoval, že potřebnou dobu pojištění není schopen získat. Dále zmínil, že po dokončení zvláštní školy mu byl od 15-ti let věku přiznán plný invalidní důchod a domnívá se tedy, že by mu mohl správně náležet invalidní důchod z mládí.
2. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. V námitkovém řízení byl 8. 8. 2019 vypracován posudek o invaliditě žalobce, v němž posudkový lékař uvedl, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o 45 %. Vznik invalidity byl stanoven dnem 23. 2. 2011. Ani s nově stanoveným datem vzniku invalidity nesplnil žalobce podmínku získání potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod. V rozhodném období 10-ti let před vznikem invalidity, tj. v době od 23. 2. 2001 do 22. 2. 2011 získal žalobce pouze jeden rok pojištění. V období 20-ti let před vznikem invalidity, tj. v době od 23. 2. 1991 do 22. 2. 2011 získal pouze 1 rok a 203 dnů pojištění. Pro posouzení podmínky potřebné doby pojištění žalobce pro získání nároku na důchod bylo přihlédnuto i k době vedení v evidenci úřadu práce po 31. 12. 1995 jako uchazeče o zaměstnání. Při vydání napadeného rozhodnutí žalovaná zhodnotila veškerou prokázanou a doloženou dobu pojištění dle dokladů nacházejících se v její evidenci a těch, které žalobce předložil při uplatnění žádosti. Žalovaná navrhla důkaz posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR v Ostravě. Navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
3. Ze správních spisů bylo zjištěno, že rozhodnutím ČSSZ ze dne 15. 5. 2019 č. j. R-15.5.2019-424/X byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o důchodovém pojištění). Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 30. 8. 2019 č. j. X tak, že námitky zamítla a rozhodnutí ČSSZ ze dne 15. 5. 2019 potvrdila. Žalovaná vycházela z posudku o invaliditě ze dne 8. 8. 2019, kterým žalobci byla od 23. 2. 2011 uznána invalidita I. stupně pro pokles pracovní schopnosti o 45 %. Podle závěru posudkového lékaře je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce lehká mentální retardace s poruchou chování CIQ 50. Ostatní onemocnění jsou posudkově méně významné. Zdravotní stav odpovídá položce 8b (lze souhlasit s horní hranicí) kapitoly V.

přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 45 %. Den vzniku invalidity 23. 2. 2011.

4. Z osobního listu důchodového pojištění žalobce, z něhož žalovaná v řízení o námitkách vycházela, plyne, že v období 10-ti let před vznikem invalidity, tj. od 23. 2. 1991 do 22. 2. 2011 žalobce získal pouze 1 rok a 203 dnů doby pojištění, v dalším rozhodném období od 23. 2. 2001 do 22. 2. 2011 žalobce získal pouze 1 rok doby pojištění.
5. Z posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 25. 2. 2020, který zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. k datu 30. 8. 2019 žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Posudková komise učinila závěr, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který k datu vydání napadeného rozhodnutí ze dne 30. 8. 2019 odpovídal kapitole V., položce 8b, přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Z rozmezí 30-45 % stanovila posudková komise dolní hranici 30 % - žalobce trpí mentálním postižením lehkého stupně (adaptivní chování je narušeno v průběhu života jen částečně, úroveň sociálních dovedností není snížena, je přítomen náhled, ovládací schopnosti jsou zachovány, rozpoznávací schopnosti nejsou narušeny, výkon denních aktivit není nikterak narušen. Dle posudkové komise je žalobce schopen vykonávat jednoduché práce fyzicky až středně náročné, mimo výšky, v denních směnách, bez nároku na kvalifikaci a duševní náročnost. Je schopen pracovat např. při údržbě zeleně, vykonávat úklidové práce v halách i venku, pracovat jako pomocný dělník ve skladech apod., a to v nezkráceném pracovním úvazku, v denních směnách. Není schopen práce fyzicky nadměrně náročné, psychicky náročné, v nočních směnách, ve výškách. V dokumentaci není doloženo zdravotní postižení, které by jej omezovalo pro práci v prašných provozech, jak žalobce uvádí. Sama skutečnost, že od rané dospělosti nevyužil možnosti pracovat, není posudkově významná, jeho zdravotní stav tomu nebránil. Žalobce byl při jednání posudkové komise vyšetřen. V posudku se konstatuje, že během jednání byl žalobce plně orientovaný, komunikující bez problémů, řeč srozumitelná, jen zcela lehce zadržával. Ohledně vlastního jednání - řízení je zcela v obraze, ví přesně, o co se jedná, informoval o detailech sociálního problému. Z výpovědi žalobce nebyly patrné žádné známky narušení paměti. Myšlení je logické, dává své problémy do logických souvislostí. V sociální oblasti je dobře orientován a adaptován. Zná svá práva. Známky duševní psychózy, organické poruchy ani nepřiměřené reakce nezjištěny. Pouze známky emočního oploštění. Afektivita klidná. Je sociabilní. Jedná se o horní pásmo lehké mentální retardace, nikoliv o mentální retardaci středně těžkou. O invaliditu I. stupně se u žalobce nikdy nejednalo a nejedná. V minulosti, kdy byl žalobce uznán invalidním v I. stupni (bez osobní účasti), byl stav hodnocen dle kapitoly V., položky 8b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., kdy byl stanoven 35 % pokles schopností výdělečné činnosti. Datum vzniku invalidity bylo stanoveno na 23. 2. 2011. Psychiatr MUDr. J. K. v roce 2011 konstatoval u žalobce lehkou mentální retardaci s poruchou chování. Posudková komise MPSV došla k závěru, že posouzení invalidity I. stupně od 23. 2. 2011 bylo posudkovým omylem. Jedná se o mentální retardaci lehkého stupně, která dovoluje vykonávat jednoduché manuální práce, příp. práce ve skupině. Nikdy nebyl zjištěn tak závažný stav, který by výkon práce znemožňoval. Zdravotní postižení bylo opakovaně nadhodnoceno. Posudková komise poznamenala, že jak bylo prokázáno při jednání posudkové komise, žalobce je dobře orientován ve svých nárocích a

pokud nevyužil pracovních nabídek úřadu práce, nebylo to následkem zdravotního postižení, ale názorem, že pracovat „nemůže“, i když se o to v dospělém věku mimo nápravné zařízení ani nepokusil. Nově doložený nálezný psycholog Mgr. D. M. ze dne 10. 10. 2018, v němž je zmínka, že se u žalobce jedná o mentální retardaci v rozmezí lehké až středně těžké, dle posudkové komise neodpovídá jak hodnocení jiných psychologů a psychiatrů v průběhu desetiletí, tak aktuálně zjištěnému duševnímu stavu při jednání posudkové komise. Předsedkyní posudkové komise byla MUDr. M. K., další lékařkou byla MUDr. M. T. s odborností psychiatrie.

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s., zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popř., byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
8. Podle ust. § 39 odst. 1 cit. zákona, pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
9. Krajský soud po provedeném řízení a dokazování dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje již první zákonnou podmínku nároku na invalidní důchod uvedenou v § 38 zákona o důchodovém pojištění, neboť k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní. Posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR bylo prokázáno jiné zjištění poklesu pracovní schopnosti než v průběhu správního řízení. Přezkoumával-li krajský soud k žalobě správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, což v projednávané věci je nárok na invalidní důchod, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi, jak plyne z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněná nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání, zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován odborný lékařský posudek Posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě, který je stran posudkového závěru o invaliditě žalobce důkazem stěžejním. Posudková komise podala posudek v řádném složení stanoveném v § 16b zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů a posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhl. č. 359/2009 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobce. Komise na základě odborných lékařských nálezů, jejichž výčet je obsažen v posudku, dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí činil 30 % a k datu vydání napadeného rozhodnutí tak žalobce

nebyl invalidní. Posudková komise rovněž odůvodnila svůj názor, proč bylo dřívější posouzení invalidity žalobce, jakožto invalidity I. stupně od 23. 2. 2011 posudkovým omylem. Posudková komise vysvětlila, odkazem na lékařské nálezy, že se u žalobce jednalo o mentální retardaci lehkého stupně a že nález psychologa Mgr. D. M. ze dne 10. 10. 2018, podle něhož se u žalobce jedná o mentální retardaci v rozmezí lehké až středně těžké, neodpovídá jak hodnocení jiných psychologů a psychiatrů v průběhu desetiletí, tak aktuálně zjištěnému duševnímu stavu žalobce při jednání posudkové komise MPSV. Posudková komise dospěla k závěru vyšetřením žalobce, že se jedná o horní pásmo lehké mentální retardace, nikoliv o mentální retardaci středně těžkou a zdravotní stav odpovídal kapitole V., položce 8b, přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., přičemž z rozmezí 30-45 % stanovila posudková komise dolní hranici 30 % a tento závěr v posudku rovněž řádně odůvodnila. Krajský soud uzavírá, že za tohoto stavu, kdy k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní, nesplňuje první zákonnou podmínku nároku na invalidní důchod a žádosti žalobce o invalidní důchod žalovaná nemohla vyhovět. Soud na základě shora uvedeného žalobu jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

10. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci nebyl úspěšný a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 19. května 2020

Mgr. Jarmila Uředníčková
samosoudkyně